

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 310

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 2 februari 2023

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Zijinstromers - Knelpuntvakken

De afgelopen jaren werd een aantal maatregelen genomen om meer zijinstromers aan te trekken in het onderwijs. Sinds 1 september 2020 kunnen zijinstromers uit de privésector al tot 8 jaar beroepservaring laten meetellen voor geldelijke anciënniteit; sinds 1 januari 2022 is dat aantal opgetrokken tot 10 jaar. Deze regeling is beperkt tot een lijst van knelpuntambten en, in het secundair onderwijs, knelpuntvakken.

In het secundair onderwijs kan men in het ambt van leraar enkel anciënniteit meenemen als men aangesteld is voor een van de knelpuntvakken. Sinds 1 januari 2022 is de lijst met knelpuntvakken uitgebreid met tien extra vakken: er staan nu 22 vakken op de lijst, maar nog steeds zijn er vakken waarvoor zijinstromers geen anciënniteit kunnen meenemen.

Ik ontving signalen uit het veld dat dit tot problemen leidt. Mensen die wel gemotiveerd zijn voor een carrière in het onderwijs maken de stap toch niet als ze ontdekken dat ze voor hun vak geen anciënniteit kunnen meenemen. In tijden dat het lerarentekort groter dan ooit is, is dat jammer.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal zijinstromers in de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022 die beroepservaring lieten meetellen voor anciënniteit? Graag een overzicht opgesplitst naar ambt, onderwijsniveau, provincie en aantal jaren anciënniteit. Voor het secundair onderwijs ook graag met opsplitsing naar het knelpuntvak waarvoor ze aangesteld zijn.
2. Kan de minister voor dezelfde schooljaren een overzicht geven van het aantal zijinstromers die geen beroepservaring konden laten meetellen voor anciënniteit? Graag een overzicht opgesplitst naar ambt, onderwijsniveau en provincie. Voor het secundair onderwijs ook graag met opsplitsing naar het vak waarvoor ze aangesteld zijn.
3. Kan de minister een overzicht geven van het aantal leerkrachten die in het schooljaar 2018-2019 als zijinstromer instroomden in het onderwijs, en in het schooljaar 2021-2022 opnieuw uitgestroomd waren?
4. Overweegt de minister om de lijst van knelpuntvakken verder uit te breiden, of de regelgeving toe te passen voor alle vakken in het secundair onderwijs? Wat is zijn motivering om dat wel of niet te doen?

5. Plant de minister verdere initiatieven om zijinstroom aantrekkelijker te maken voor een grotere groep mensen, bijvoorbeeld door de beroepservaring die zijinstromers kunnen meenemen, verder uit te breiden?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 310 van 2 februari 2023

van **ELISABETH MEULEMAN**

1. Over zijinstroom heb ik in de loop van de tijd al meermaals informatie gedeeld. Ik raad de Vlaamse volksvertegenwoordiger aan om eens het archief van het Vlaams Parlement te raadplegen.

Concreet over de combinatie zijinstroom en valoriseren van anciënniteit verwijs ik naar de schriftelijke vraag nr. 876 (02/07/2021) voor wat betreft het schooljaar 2020-2021. Informatie over zijinstromers tijdens het schooljaar 2021-2022 krijgt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in schriftelijke vraag nr. 614 (13 juni 2022), wat ik even herhaal.

Ik liet het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) een gegevensbevraging opzetten. AGODI raadpleegde de databanken op 19/09/2022.

Om geen misverstanden te creëren, herneem ik wat ik al meedeelde over de zijinstromers.

De zijinstromers binnen het Vlaams onderwijs vallen uiteen in twee groepen.

Groep 1 bevat alle beginnende (nieuwe) leerkrachten die tijdens het referteschooljaar 2019-2020 de leeftijd van 30 jaar bereikt hebben én 0 jaar anciënniteit hebben. Onderwijspersoneelsleden die tot groep 1 behoren, voerden vóór het referteschooljaar 2019-2020 nog geen onderwijsopdracht als leerkracht uit.

Groep 2 bevat alle leerkrachten die opdrachten buiten het onderwijs hebben uitgevoerd vóór hun onderwijsopdrachten in het referteschooljaar 2019-2020 maar geen onderwijsopdrachten hebben vóór het referteschooljaar 2019-2020.

Volledigheidshalve vermeld ik dat AGODI in de analyse enkel leerkrachten meenam, zowel de titularissen als hun eventuele vervangers. De analyse maakt geen onderscheid naar vast benoemd zijn dan wel tijdelijk aan de slag zijn.

1. AGODI stelde vast dat tijdens het volledige schooljaar 2021-2022 10.880 beginnende leraren aan de slag waren in alle onderwijsniveaus samen. 4.279 van hen voldoen aan de definitie van een zijinstromer.

2.998 personeelsleden voldoen aan de definitie van groep 1 (= een leeftijd van 30 jaar of ouder én geldelijke anciënniteit = 0). AGODI onderscheidt daarnaast 1.695 onderwijs-personeelsleden met diensten buiten het onderwijs vóór hun onderwijsdiensten (= groep 2).

Er zijn 414 personeelsleden die zowel diensten buiten het onderwijs hebben vóór hun onderwijsdiensten als een leeftijd van 30 jaar of ouder én 0 jaar geldelijke anciënniteit.

AGODI splitst de data op volgens onderwijsniveau, provincie en leeftijd.

Het tabeltotaal kan afwijken van het aantal unieke onderwijspersoneelsleden die aan de hierboven omschreven definitie van een zijinstromer voldoen. Dit komt omdat een aantal bestudeerde personeelsleden tijdens het bewuste schooljaar in meer dan in 1 onderwijsniveau of provincie tegelijkertijd een tewerkstelling opnamen. Ze tellen in elk onderwijsniveau of in elke provincie afzonderlijk mee. Daardoor bevat de tabel dubbeltellingen en is het totaal groter dan het aantal unieke personeelsleden.

1.1 Zijinstromers tijdens het schooljaar 2021-2022, per onderwijsniveau

Onderwijsniveau	Aantal zijinstromers
Basisonderwijs	984
CBE	27
CVO	348
DKO	127
Hogescholen	236
Secundair onderwijs	2.676
Totaal	4.398

1.2 Zijinstromers tijdens het schooljaar 2021-2022, per provincie

Provincie	Aantal zijinstromers
Antwerpen	1.280
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	412
Limburg	509
Oost-Vlaanderen	916
Vlaams-Brabant	588
West-Vlaanderen	698
Totaal	4.403

1.3 Zijinstromers tijdens het schooljaar 2021-2022, per leeftijd

Ik verwijs naar de bijlage, eerste tabblad.

- De resterende vragen van schriftelijke vraag nr. 614 focussen op een specifieke deelgroep van de zijinstromers, namelijk zij die extra geldelijke anciënniteit hebben aangevraagd op basis van hun voorgaande prestaties in de privésector en op basis hiervan extra geldelijke anciënniteit hebben toegekend gekregen. Sinds 01/09/2020 kan een geldelijke validering van maximum 8 jaar als werknemer of zelfstandige meegenomen worden voor wie een aanstelling in het onderwijs aanvaardt. Vanaf 01/12/2021 wordt de maatregel uitgebreid: enerzijds worden een aantal ambten en vakken toegevoegd aan de lijst met knelpuntambten, anderzijds kunnen nieuwe personeelsleden tot maximum 10 jaar geldelijke anciënniteit laten valideren.

Wie van dit recht geniet, voldoet aan twee voorwaarden. Ten eerste gaat het over 'nieuwe' personeelsleden of personeelsleden die minstens 3 jaar ononderbroken afwezig waren in het onderwijs. Ten tweede krijg je een aanstelling in een knelpuntambt of -vak. Voor verdere informatie verwijs ik naar [de omzendbrief](#).

Het voorbije schooljaar 2021-2022 kende AGODI aan 941 unieke zijinstromers een extra geldelijke anciënniteit toe. Over het profiel van deze zijinstromers gaan volgende tabellen. Achtereenvolgens komt de verdeling over de onderwijsniveaus, de provincies en de jaren erkende geldelijke anciënniteit aan bod.

Voor de verklaring van het eventueel afwijkende tabeltotaal verwijs ik naar vraag 1 (tweede alinea).

2.1 Meenemen van geldelijke anciënniteit tijdens het schooljaar 2021-2022, per onderwijsniveau

Onderwijsniveau	Aantal zijinstromers
Basisonderwijs	232
Secundair onderwijs	722

Totaal	954
--------	-----

2.2 Meenemen van geldelijke anciënniteit tijdens het schooljaar 2021-2022, per provincie

Provincie	Aantal zijinstromers
Antwerpen	258
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	62
Limburg	89
Oost-Vlaanderen	243
Vlaams-Brabant	142
West-Vlaanderen	178
Totaal	972

2.3 Meenemen van geldelijke anciënniteit tijdens het schooljaar 2021-2022, per jaren erkende geldelijke anciënniteit

Aantal extra jaren geldelijke anciënniteit op basis van voorgaande diensten in de privésector	Aantal zijinstromers
<1	100
1	17
2	53
3	45
4	64
5	56
6	53
7	40
8	98
9	57
10	358
Totaal	941

Merk op: De zijinstromers met "<1" hebben minder dan 1 jaar extra geldelijke anciënniteit verworven. Dit zijn waarden in maanden en dagen.

- Bij vraag 2 gaf ik mee dat we vorig schooljaar 941 zijinstromers telden. Kijkt de Vlaamse volksvertegenwoordiger naar het tweede tabblad van de tabel in bijlage, dan ziet zij een totaal van 1.307 zij-instromers die een knelpuntvak of -ambt opnemen. Het verschil is te wijten aan zijinstromers die meer dan één knelpuntambt of -vak opnamen tijdens het schooljaar 2021-2022.
- Er zijn voor de schooljaren 2020-2021 tot en met 2022-2023 1.577 zijinstromers die extra geldelijke anciënniteit hebben aangevraagd op basis van hun voorgaande diensten in de privésector en die ook werd toegekend.
Dit is de situatie zoals bij AGODI gekend op datum van 19/09/2022.
- De beleidsmaatregel om extra geldelijke anciënniteit toe te kennen aan 'nieuwe' personeelsleden in het onderwijs, mits ze een betaald ambt opnemen in een knelpuntambt of -vak, is nu twee schooljaren van kracht én nog maar recent uitgebreid. Dit is een te korte periode om uitspraken te doen over de meerwaarde van de maatregel.

Het aantal personeelsleden dat door de maatregelen een hogere bezoldiging krijgen dan wat ze maandelijks zouden ontvangen als ze in het schooljaar 2019-2020 zouden gestart zijn, is in stijgende lijn.

Zouden die personeelsleden ook gesolliciteerd hebben in het onderwijs als die maatregel niet zou gestart zijn op 01/09/2020 of uitgebreid vanaf 01/12/2021? Moeilijk te achterhalen. Feit is wel dat mijn onderwijsadministratie regelmatig vragen krijgt van werknemers uit de privésector die polsen wat die maatregel specifiek voor hun eventuele bezoldiging bij een loopbaan in het Vlaams onderwijs zou betekenen. Ik blijf schoolbesturen vragen, als werkgever, om elk 'nieuwe' personeelslid dat overweegt in dienst te treden, grondig en correct te informeren over die extra geldelijke anciënniteit.

2-3. Deze vragen kosten mijn onderwijsadministratie teveel tijd om dit binnen het tijdsbestek van een schriftelijke vraag te beantwoorden.

4-5. Bij de invoering van de maatregel hebben we expliciet in de regelgeving opgenomen dat de maatregel jaarlijks gemonitord zal worden. De administratie kijkt dus jaarlijks niet alleen wat de budgettaire impact is van de maatregel, maar ook wat de evolutie is op de arbeidsmarkt.

BIJLAGE

[Overzicht](#)